

VAC-PACT PILOTPROJEKT
VACCINATIONSTILLTRO –
PATIENTER OCH VÅRDPERSOALS
MEDVETANDE, KOMMUNIKATION OCH
TILLIT

Vaccinationsupptag och kroniska sjukdomar

Finansierat av
Europeiska unionen

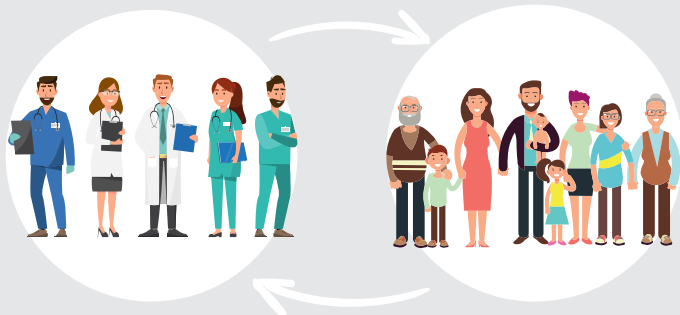
Ett status quo

- Tusentals vuxna runt om i världen blir varje år sjuka av sjukdomar som kan förebyggas med vaccin.
- Särskilt människor med **kroniska sjukdomar och långvariga tillstånd** löper ofta en högre risk för komplikationer från sjukdomar som **kan förebyggas av vaccin**.

Även om det finns specifika vaccinationsrekommendationer, är **vaccinationsupptaget** (acceptansen) lågt bland patienterna. Detta har varit oroande i vissa delar av Europa, där acceptansen har minskat över tid.

En orsak är bristen på **lättillgänglig, evidensbaserad** information på lekmannaspråk om fördelar och risker med vaccination, **informationens relevans** för patienters egen hälsa samt i vilken utsträckning informationen och den relaterade dialogen hjälper dem att fatta ett **informerat beslut**.

GEMENSAMT BESLUTFATTANDE

Information +
rekommendationer

Personliga värderingar +
preferenser

Vaccintvekan

- **Vaccintvekan** är en **fördröjning för att acceptera** eller **neka vacciner** trots tillgången på vaccinationstjänster. Det är komplext och kontextspecifikt och varierar över tid, plats och vacciner.

Vaccintvekan

...fortsättning

- Enligt Världshälsoorganisationens (WHO) arbetsgrupp SAGE, påverkas vaccintvekan av en lättbegriplig modell bestående av 3 nyckelelement:

Självbelåtenhet

Självbelåtenhet finns när **de uppfattade riskerna med vaccinförebyggande sjukdomar är låga** och vaccinering inte bedöms nödvändigt. Det påverkas av många faktorer, inklusive andra livs- och/eller hälsoansvarsområden som kanske är viktigare vid tidpunkten.

Bekvämlighet

Bekvämlighet är en betydande faktor, där vaccinationsgraden påverkas av fysisk **tillgänglighet**, **prisivärdhet** och vilka att betala, geografisk **tillgänglighet**, språk- och hälsokunskaper samt hur **attraktiva immuniseringstjänsterna** uppfattas.

Tillit

Förtroende definieras som att **ha tilltro till vacciners effektivitet och säkerhet** samt till systemet som tillhandahåller dem.

En närmare titt på status quo för

VACCINERINGEN I EUROPA

- Det regulatoriska ramverket för godkännande av mediciner/ vacciner är inrättat på EU-nivå, men **vaccinationsriktlinjer, -program** och juridiska regler och rekommendationer är en nationell kompetens, och **varje EU-medlemsstat har sina egna immuniseringsprogram.**

- **Mängden av forskning** relaterat till patienter med kroniska sjukdomar **är inte särskilt omfattande.** Även om många studier har bekräftat att vaccination är ett säkert och effektivt verktyg för att förebygga infektionssjukdomar för den här speciellt känsliga patientgruppen, är de rapporterade immuniseringsfrekvenserna ofta lägre än i befolkningen som helhet.

REKOMMENDATIONER

Vi uppmanar till åtgärder för att **för att förbättra patienters möjligheter** till vaccination: erbjuda patienter **evidensbaserad, lekmananpassad information** om vaccination samt att patientorganisationer medverkar i att utforma riktlinjer, program och åtgärder kring vaccination på nationell och europeisk nivå.

Politiska beslutsfattare och andra involverade parter behöver även ta följande i beaktande:

01

Robust, bevisbaserad information, som gör det möjligt för människor att förstå och sätta fördelar och risker med vaccin i sitt sammanhang, ska göras tillgänglig. Denna bör specifikt riktas mot patienter med kroniska tillstånd.

02

Detaljerad kunskap behövs för att förstå faktorerna som bidrar till lågt upptag i specifika patientgrupper och i olika länder, för att bättre bemöta detta och utforma lämpliga åtgärder.

03

Vårdpersonal bör **inkludera rutinmässiga bedömningar** av deras vuxna patienters vaccinationsbehov under alla kliniska möten för att säkerställa att patienter får rekommendationer om nödvändiga vacciner och att de antingen erbjuds dessa vacciner eller remitteras för vaccination.

04

Sjukvårdspersonal ska utbildas i betydelsen av vaccination och utrustas med relevanta vetenskapliga fakta, som hjälper dem att kommunicera med patienter och att bygga upp en tillitsfull förhållande.

05

Nationella institutioner och myndigheter bör **initiera samarbeten** med patientorganisationer för att bättre förstå dessa gruppers behov och för att utforma mer effektiva strategier.